

DOI: <http://doi.org/10.5281/zenodo.15735133>

June 2025

10.5281/zenodo.15735133

Yabancılar Türkçe Öğretiminde B1 Düzeyindeki Ders Kitaplarında Kültürel Öğelerin Kullanımı**The Use of Cultural Elements in B1 Level Textbooks in Teaching Turkish to Foreigners****Irmak GÜR***Şeyhli Ortaokulu*irmakgurses@hotmail.com, ORCID: <https://orcid.org/0009-0006-6912-5313>**Özet**

Bu çalışmanın amacı, yabancılar Türkçe öğretiminde kullanılan B1 düzeyindeki ders kitaplarında kültürel öğelerin nasıl yer aldığını incelemektir. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi kullanılmıştır. Veri kaynağını, Kesit Yayınları tarafından yayımlanan 'Türkçeye Yolculuk B1 Ders Kitabı' oluşturmaktadır. Elde edilen veriler kültürel aktarım açısından altı tema çerçevesinde incelenmiştir: kültürel değerler, kişiler arası iletişim, edebiyat-sanat-müzik, gelenek ve folklor, coğrafya ve mekân ile günlük yaşam. Bulgulara göre kitapta Türk kültürünü yansıtan çok sayıda unsur yer almakta; özellikle yemek kültürü, aile yapısı, nezaket ifadeleri, tarihi şahsiyetler ve geleneksel sanatlara sıklıkla değinilmektedir. Bununla birlikte, bazı kültürel öğelerin yüzeysel biçimde ele alındığı, öğrencilerin kültürel farkındalığını artıracak etkinliklerin sınırlı olduğu görülmüştür. Çalışmanın sonucunda, ders kitaplarında kültürel içeriklerin daha sistematik ve görsel materyallerle desteklenerek sunulmasının dil öğretimini güçlendireceği belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Yabancılar Türkçe Öğretimi, Kültürel Öğeler, Ders Kitapları, Kültür Aktarımı, Türkçeye Yolculuk

Abstract

The aim of this study is to examine how cultural elements are presented in B1 level Turkish language textbooks for foreigners. The research employs the qualitative document analysis method. The data source is the 'Türkçeye Yolculuk B1' textbook published by Kesit Publishing. The collected data were analyzed within six thematic categories: cultural values, interpersonal communication, literature-art-music, tradition and folklore, geography and space, and daily life. The findings show that the book includes a wide range of cultural elements reflecting Turkish culture. Particularly, topics such as food culture, family structure, politeness expressions, historical figures, and traditional arts are frequently emphasized. However, some cultural elements are handled superficially, and activities that could deepen students' cultural awareness are limited. The

study concludes that structuring cultural contents more systematically and supporting them with visuals would make language teaching more effective.

Keywords: Teaching Turkish as a Foreign Language, Cultural Elements, Textbooks, Cultural Transmission, Türkiye Yolculuk

GİRİŞ

Dil, yalnızca bir iletişim aracı değil; aynı zamanda kültürel değerlerin, toplumsal kimliğin ve yaşam biçiminin taşıyıcısıdır. Dilin ait olduğu toplumun kültüründen bağımsız olarak ele alınması mümkün değildir (Aksan, 2000; Yücel & Yediyıldız, 1988). Bu nedenle, yabancı dil öğretimi sürecinde kültürel öğelerin öğretime entegre edilmesi, dilin anlam boyutunun doğru kavranmasını sağlar. Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde de benzer biçimde, kültür aktarımı dil öğretiminin ayrılmaz bir parçası hâline gelmiştir (Barın, 2004; Bayyurt, 2011).

Kültür, bireylerin dil öğrenme sürecinde yalnızca sözcükleri değil, aynı zamanda bu sözcüklerin taşıdığı toplumsal anlamları, davranış kalıplarını ve değer yargılarını da öğrenmelerini sağlar. Aksan’a (2000) göre dil, kültürün hem aynası hem de taşıyıcısıdır. Bu bağlamda, yabancı dil olarak Türkçe öğretimi sürecinde kültürel unsurların yer almadığı bir öğretim, dilin toplumsal işlevinin tam olarak kazandırılmasına engel olacaktır (Memiş, 2016). Asutay (2003) da dil öğretiminde “kültür bağlamının” göz ardı edilmesinin, öğrencilerin iletişimsel yeterlilik kazanmasını zorlaştırdığını belirtmiştir.

Yabancılarla Türkçe öğretiminde kullanılan ders kitapları, dilin yapılarını ve söz varlığını öğretmenin yanı sıra kültür aktarımında da en temel araçlardan biridir (Tertemiz, Ercan & Kayabaşı, 2011). Ders kitapları, öğrencilerin hem dilsel hem de kültürel farkındalıklarını geliştirmede belirleyici rol oynar. Bu nedenle, kitaplarda yer alan metinlerin, görsellerin, diyalogların ve etkinliklerin kültürel içeriği oldukça önemlidir. Barın (2004), dil öğretimi sürecinde kültürel içeriğin sistematik bir biçimde verilmesi gerektiğini, aksi hâlde öğrencilerin hedef dilin kültürel bağlamını kavramakta güçlük çekeceğini vurgulamaktadır.

Yabancılarla Türkçe öğretimi alanında yapılan çeşitli çalışmalar, kültürel öğelerin öğretim sürecindeki önemini açıkça ortaya koymuştur. Örneğin, Almalı (2019) ve Yazıcı (2021), Yunus Emre Enstitüsü tarafından hazırlanan Yedi İklim Türkçe Öğretim Seti’nde kültürel unsurların öğrencilerin motivasyonunu artırdığını, ancak bazı kültürel öğelerin yüzeysel biçimde ele alındığını belirtmiştir. Benzer şekilde, Karakuş (2018) değer aktarımı bağlamında metinlerin analizinde kültürel referansların öğrencilerin anlam kurma sürecine katkı sağladığını bulmuştur. Bu çalışmalar, kültürün yalnızca “ek bilgi” olarak değil, dil öğretiminin temel bir bileşeni olarak ele alınması gerektiğini göstermektedir.

B1 düzeyi, yabancı dil öğretiminde öğrencilerin temel dil becerilerini edindikten sonra, dilin anlam katmanlarını ve kültürel derinliğini fark etmeye başladıkları aşamadır. Bu düzeyde kullanılan ders kitaplarında kültürel öğelerin sıklığı, türü ve sunum biçimi, öğrencilerin hedef kültürle etkileşimini doğrudan etkiler (Alyılmaz, 2018; Altınok, 2020). Kültürel öğelerin öğretimde yer alması, öğrencilerin dilsel yeterliliklerinin yanı sıra kültürlerarası iletişim becerilerini de geliştirir (Baykara, 2010; Pehlivan, 2007).

Bu bağlamda, bu çalışmanın amacı, yabancılara Türkçe öğretiminde kullanılan B1 düzeyi ders kitaplarında kültürel öğelerin kullanım biçimlerini ve işlevlerini incelemektir. Çalışma, özellikle “Türkçeye Yolculuk B1” adlı ders kitabında yer alan metinleri ve etkinlikleri kültürel içerik açısından analiz etmeyi hedeflemektedir. Böylece, Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde kültürel öğelerin nasıl ve ne ölçüde işlendiği ortaya konulacak, bu doğrultuda gelecekteki ders materyali tasarımlarına yönelik öneriler geliştirilecektir.

YÖNTEM

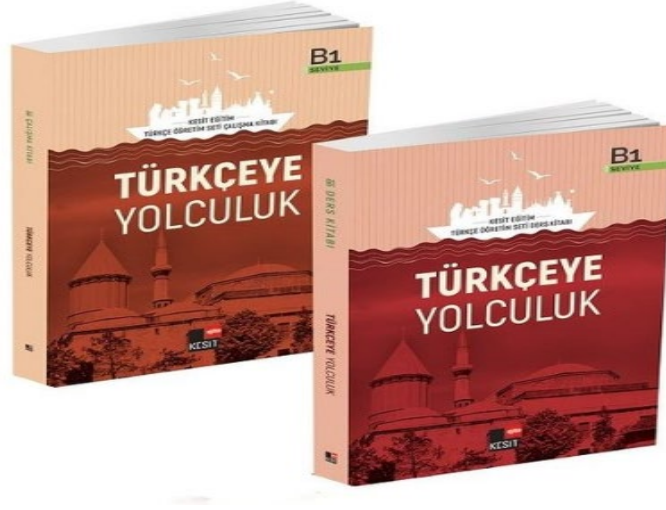
Araştırmanın Modeli

Yabancılara Türkçe öğretiminde kullanılan b1 düzeyindeki kitaplarda yer alan metinlerde kültürel öğelerin kullanımı için nitel doküman analizi yöntemi kullanılmıştır. Nitel Doküman literatürdeki belge ve kaynaklardan elde edilen verileri sistematik bir şekilde analiz ederek mevcut bilgiye katkı sağlamaktadır. Bu çalışmada, yabancılara Türkçe öğretiminde kullanılan B1 düzeyindeki kitaplarda yer alan metinlerde kültürel öğelerin kullanımı ilgili akademik makaleler, resmi belgeler ve sektörel raporlar gibi yazılı kaynaklar üzerinde bir analiz gerçekleştirilmiştir. Nitel araştırmalarda doküman analizi tek başına kullanılabilecek bir yöntem olabileceği gibi diğer veri toplama yöntemleri ile birlikte de kullanılabilmektedir (Yıldırım ve Şimşek, 2018: 187).

Veri Kaynakları

Doküman analizi için kullanılacak veriler, yabancılara Türkçe öğretiminde kullanılan B1 düzeyindeki kitaplarda yer alan metinlerde kültürel öğelerin kullanımı üzerine inceleme yapılmıştır. Bu araştırmanın veri kaynağını Türkçeye Yolculuk Yabancılara Türkçe Öğretimi ders kitabı oluşturmaktadır. Türkçeye Yolculuk B1 Ders Kitabı - B1 Çalışma Kitabı [Deniz Melanlıoğlu, Aslı Akıncılar, Fatih Aslan, Ferdi Bozkurt Kesit Yayınları](#)

Şekil 1 Türkçeye Yolculuk Yabancılar Türkçe Öğretimi Ders Kitabı

Kaynak: Türkçeye Yolculuk B1 Ders Kitabı - B1 Çalışma Kitabı Deniz Melanlıoğlu, Aslı Akıncılar, Fatih Aslan, Ferdi Bozkurt, Kesit Yayınları

Verilerin Analizi

482

Doküman inceleme süreçlerinde veri analizi, dokümanların seçimi ve dokümanlara ulaşılması ile birlikte başlamaktadır (Kıral, 2020). Bu araştırmanın araştırma problemini ve alt problemlerini cevaplamak için yabancılar Türkçe öğretiminde kullanılan B1 düzeyindeki kitaplarda yer alan metinlerde kültürel öğelerin kullanımı literatürde yar alan kaynakların neticesinde incelenmiştir.

Veri Analizi

Toplanan dokümanlar, içerik analizi yöntemi ile incelenmiştir. Yabancılar Türkçe öğretiminde kullanılan B1 düzeyindeki kitaplarda yer alan metinlerde kültürel öğelerin kullanımı belirli temalar belirlenmiş ve bu temalar etrafında dokümanlar analiz edilmiştir. Çıkan temalar, araştırmanın amacına yönelik önemli bulguları ortaya koymaktadır.

BULGULAR

Bulgular Türkçeye Yolculuk B1 kitabı taranarak elde edilmiştir.

Araştırmanın Birinci Alt Problemine İlişkin Bulgular

Araştırmanın birinci alt problemi "*Türkçeye Yolculuk Yabancılar Türkçe Öğretimi ders kitabında*

B1 seviyesi metinlerin kültür aktarımı nasıldır? "

Bu soruya ilişkin bulgular aşağıda verilmiştir:

"Türkçeye Yolculuk" seti, Türkçe öğretimine yönelik olarak hazırlanan Kesit Eğitim Türkçe Öğretim Seti içerisinde yer alan B1 ve B2 ders kitaplarını kapsayan bir çalışmada kullanılmıştır. Bu kitaplar, birinci baskı olup B1'in Ekim 2017, B2'nin ise Kasım 2017 tarihinde basılmıştır. İstanbul'da basılan kitaplar, sırasıyla 200 ve 180 sayfa uzunluğundadır. Hem B1 hem de B2 kitaplarının eser ve editör kadrosu aynı olup; İbrahim Gültekin, Mustafa Balcı, Deniz Melanlıoğlu, Yakup Türkdil, Latif Beyreli, Gül Banu Duman, Ferdi Bozkurt, Fatih Arsalan, Aslı Akıncılar ve Nihal Koçak yazar kadrosunu oluşturmaktadır. Editörler ise Hayati Develi, Cemal Yıldız, Ahmet Karadoğan, Mustafa Balcı, İbrahim Gültekin, Deniz Melanlıoğlu ve Alpaslan Okur'dur.

Her iki kitap da sekiz ünitelerden oluşmakta olup, her ünite bir ve iki olarak iki bölüme ayrılmıştır. Her bölümde ise ikişer okuma metni yer almaktadır. B1 ve B2 kitaplarında dördüncü ve sekizinci ünitelerin sonunda "Kendimi Değerlendiriyorum" bölümleri bulunmaktadır. İçindekiler bölümünde ise üniteler, sayfa numaraları, konu adları, okuma, dil bilgisi, konuşma, dinleme ve yazma bölümleri detaylı bir şekilde belirtilmiştir.

Bu set, öğrencilere Türkçe öğrenme sürecinde kapsamlı bir materyal sunmaktadır. İki dil seviyesindeki kitaplar, konu çeşitliliği, dil bilgisi ağırlıklı çalışmalar, dinleme, konuşma, okuma ve yazma becerilerini geliştiren etkinliklerle öğrencilerin dil öğrenme sürecine katkıda bulunmaktadır.

B1 seviyesindeki "Türkçeye Yolculuk" kitabının ünite adları ve konu başlıkları çeşitli temel konulara odaklanarak dil becerilerini geliştirmeyi amaçlamaktadır. İşte B1 kitabının ünite adları ve konu başlıkları:

1. Ünite: Siyasetten Magazine

- *Konu 1: Siyaset ve İnsan*
- *Konu 2: Magazin Köşesi*

2. Ünite: Bir Fabl Bir Hikâye

- *Konu 1: Hayvanların Dilinden*
- *Konu 2: Bir Hikâye*

3. Ünite: İş Hayatı

- *Konu 1: Nasıl Bir İş Yeri?*
- *Konu 2: İş Toplantıları*

4. Ünite: Sağlıklı Beslenme ve Spor

- *Konu 1: Her Şeyin Başı Sağlık*
- *Konu 2: Sağlık için Spor*

5. Ünite: Trafik Hayattır

- *Konu 1: Acele Kan Aranıyor*
- *Konu 2: Trafik Kuralları*

6. Ünite: Teknoloji Her Yerde

- *Konu 1: Ev Eşyalarımız*
- *Konu 2: Akıllı İcatlar*

7. Ünite: Konferansa Davet

- *Konu 1: Davet Mektubu*
- *Konu 2: Uçak Rötar Yapınca*

8. Ünite: Kitap ve Hayat

- *Konu 1: Bir Yazar Bir Kitap*
- *Konu 2: Hayatın Aynası*

Bu üniteler, öğrencilere çeşitli konularda derinlemesine anlayış kazandırmayı ve iletişim becerilerini geliştirmeyi hedefler. Her bir konu, dil bilgisi, konuşma, dinleme ve yazma becerilerini güçlendirmeye yönelik etkinliklerle desteklenmiştir. Bu şekilde öğrenciler, günlük yaşamda karşılaşılabilecekleri çeşitli durumlar için dil becerilerini pratiğe dökmekte ve Türkçe kullanımını daha etkin bir şekilde öğrenmektedirler.

484

4.1.1. Türkçeye Yolculuk B1’de İncelenen Metinler

"Türkçeye Yolculuk B1" kitabında yer alan 39 farklı okuma metni, öğrencilere zengin bir dil materyali sunmak ve dil becerilerini geliştirmek amacıyla özenle seçilmiştir. Bu metinler, Türkçe öğrenenlerin dil becerilerini güçlendirmek ve kültürel anlamda zenginleştirmek için bir dizi konuyu kapsamaktadır.

Her bir okuma metni, öğrencilere farklı temalar ve konular sunarak dil becerilerini çeşitlendirmeyi amaçlar. Metinlerin her biri, anlamın derinlemesine anlaşılmasını sağlamak adına alıştırma ile desteklenmiştir. Bu alıştırma, öğrencilerin metni analiz etmelerine, kritik düşünme becerilerini kullanmalarına ve dil bilgisi konularını pekiştirmelerine olanak tanır.

Öğrencilere sunulan metinlerde çeşitli dil bilgisi yapıları, kelime dağarcığı ve ifade kalıpları kullanılarak dil becerilerinin geniş bir yelpazede geliştirilmesi hedeflenir. Metin sonrası alıştırma, öğrencilere metindeki ana fikirleri anlama, detayları çıkarma, çeşitli dil bilgisi konularını uygulama ve eleştirel düşünme yeteneklerini geliştirme fırsatı sunar.

Bu metinler, öğrencilere Türk kültürü, güncel konular, tarih ve sanat gibi çeşitli alanlarda bilgi edinme fırsatı verir. Ayrıca, metinler aracılığıyla öğrencilere Türkçe medya, edebiyat ve günlük

yaşamla ilgili içerikleri anlama ve yorumlama becerisi kazandırılır.

Tablo 1. Türkçeye Yolculuk B1 Kitabı İncelemelerinde Kullanılan Metinler Listesi

SIR A	TÜRKÇEYE YOLCULUK B1 DERS KİTABI İNCELEMELERİNDE KULLANILAN METİNLER	ÜNİTE	SAYF A NO
1	Dicle Kenarında Bir Koyunu Bir Kurt Kapsa Hesabı Ömer'den Sorulur	1. Ünite	10
2	Ünlü Siyasetçilerin İlginç Özellikleri	1. Ünite	15
3	Tarık Akan'ın Ardından / Magazin Deyince!	1. Ünite	21-22
4	Tilki ile Leylek	2. Ünite	36
5	Minik Kuşun Öğüdü	2. Ünite	38
6	Karga ile Tilki	2. Ünite	43
7	İstekler Bir Diller Ayrı	2. Ünite	46
8	Sağır Adamın Hasta Ziyareti	2. Ünite	49
9	Ahmet'in İsteği	3. Ünite	57
10	Uluslararası İş Kültürü: Hangi Ülkede Nasıl Davranmalıyız?	3. Ünite	62
11	Daha Verimli Toplantılar Yapmak İçin 10 İpucu	3. Ünite	66
12	İş Gezisine Çıkarken Bavulunuzda Neler Olmalı?	3. Ünite	71
13	Sağlıklı Beslenme	4. Ünite	77
14	TRT 1 Radyosu Sunar: Sağlıklı Beslen, Sağlıklı Yaşa	4. Ünite	83
15	Hayatın Her Anında Spor	4. Ünite	89
16	Haydi Spora	4. Ünite	94

17	Ülkelere Göre Trafik Kazaları	5. Ünite	105
18	Trafik Kazaları	5. Ünite	107
19	Kan Bağışı	5. Ünite	109
20	Trafikte 10 Temel Kural	5. Ünite	120
21	Araç Bakımı	5. Ünite	122
22	Trafik Cezası	5. Ünite	123
23	Ev Eşyaları	6. Ünite	133
24	Televizyon Alışverişi	6. Ünite	134

Türkçeye Yolculuk B1 Bulguları

Yiyecek-İçecek

O gün hava çok sıcaktı, bu yüzden arkadaşlarına döndü ve "Ayran çorbası istiyorum." dedi. Serinletici bir içecek isteği, sıcak yaz günlerinde oldukça yaygındır. (2022: 75)

- Yemek kültürümüzde çayın yeri ayrıdır ve Türkler genellikle çayı çok severler. Özellikle misafirlikte, çayın keyif veren tadı sohbetlere eşlik eder. (2022: 98)
- Sunucu, televizyon ekranında enerjik bir şekilde soruyu yönlendirdi: "Aç karnına limonlu içecekler veya greyfurt suyu vücudumuzdaki yağları yakar." Ancak, sağlıklı beslenme konusunda dikkatli olmak her zaman önemlidir. (2022: 121)
- Yeni bir şehirde keşfe çıkan bir gezgin, tatlı ve tuzlu lezzetlerin birleşimini keşfetti. "Özellikle peynir ve reçel çeşitlerine bayıldım. İskender kebab ve tatlı da benim için unutulmaz lezzetler arasında." dedi. (2022: 174)
- Arkadaşlarıyla piknik yapan gençler, güzel bir gün geçirdikten sonra birbirlerine dönüp, "Onları bilmem ama peynir ekmek ve karpuz çok güzel yenir." diye konuştular. Yiyeceklerin lezzeti, arkadaşlar arasında keyifli anıların bir parçası oldu. (2022: 206)
- Bir grup arkadaş, alışveriş sonrası bir kafede buluştu ve sohbetin keyfini çıkardılar. Masada bir kasa üzüm, herkesin dikkatini çekti ve "Parasını ödedikten sonra da bir kasa üzümü afiyetle yemişler." dediler. (2022: 68)

Yemek Zamanları, Sofra Adabı

Sağlıklı bir yaşam tarzı sürdürmek adına beslenme alışkanlıklarımıza dikkat etmek önemlidir. Gün içinde üç ana öğünle birlikte üç ara öğün tüketmek, vücudun ihtiyaç duyduğu enerjiyi ve besinleri dengeli bir şekilde almasına yardımcı olabilir. Bu alışkanlık, metabolizmanın düzenli çalışmasına katkı sağlayarak gün boyunca enerji seviyemizi korumamıza yardımcı olabilir. (2022: 92)

Bir günün yoğun temposu içerisinde ara ara dinlenmek, zihinsel ve fiziksel sağlığımızı korumak adına önemlidir. Biraz uyuduktan sonra, enerjimizi toplamak ve güne yeniden odaklanmak için kahvaltı etmek harika bir seçenektir. Uyku ve beslenme arasındaki bu denge, gün içindeki performansımızı olumlu bir şekilde etkileyebilir. (2022: 124)

Resmî tatilleri-Çalışma zamanları

- İş dünyasında farklı iş saatleri ve esnek çalışma düzenleri, şirket kültürünü etkileyen önemli unsurlardan biridir. Ofisiniz gün ortasından iki saat kapalı olursa, iş arkadaşlarınızın esnek çalışma saatlerine uyum sağlamış olmaları oldukça normaldir. Bu durumda, mesai saatlerinin geleneksel sınırlarının dışında işleyebileceğini anlamak, şirket içindeki iletişim ve işbirliği dinamiklerini daha iyi anlamanıza yardımcı olabilir. (2022: 78)
- İş dünyasında sıkça karşılaşılan bir durum, çalışanların sıkça düzenlenen toplantılara katılma zorunluluğuyla karşı karşıya olmalarıdır. Bir çalışanın her ay ortalama 15 toplantıya katılıyor olması, zaman yönetimi açısından önemli bir meydan okumadır. Ancak, toplantıların yarısının zaman kaybı olarak görülmesi, etkili toplantı yönetimi ve iletişim stratejilerini gözden geçirmeyi gerektirebilir. Bu durumu iyileştirmek için daha verimli toplantılar düzenlemek ve iletişim kanallarını daha etkili bir şekilde kullanmak önemlidir. (2022: 94)

487

Karşılıklı Konuşmalarda Yaşa, Cinsiyete, Yakınlık Derecesine, Sosyal Statüye, Resmîyete Göre Kullanılacak Sözler ve Kalıplar

"Merhaba leylek kardeş, iyisinizdir umarım." dedi diğer kuşa nazikçe. "Elbette gelirim tilki kardeş" diyerek yanıtladı tilki dostunu. Kuşlar arasında geçen bu samimi diyalog, doğanın güzelliklerini ve dostluğu yansıtır. (2022: 42)

- "Günaydın sayın karga, bu ne güzellik!" diyerek selam verdi diğer kuş. Bu sözlerle başlayan konuşma, kuşların arasındaki sevgi ve hayranlık dolu ilişkileri yansıtır. (2022: 49)
- "Buyurun!" dedi müdür, odasına gelen Ahmet'e. "Müdür Bey müsaitseniz, sizinle bir konuda konuşmak istiyorum." diyen Ahmet'in talebi, iş ortamında nazik ve saygılı bir iletişimin örneğini sergiliyor. (2022: 65)

- Sunucu, programa katılan Numan Ayyıldız'a "Hoş geldiniz Sayın Numan Ayyıldız." dedi. Numan Ayyıldız ise gülyüzle, "Hoş bulduk efendim." diye karşılık verdi. Bu karşılıklı selamlaşma, programın başlangıcına nezaket katıyor. (2022: 91)
- "İyi günler Zehra Hanım." diyen antrenör, Zehra Hanım'ın konuşmasını bekledi. "Buyurun, ben yardımcı olayım." diyerek yardım teklif etti. Bu hoşgörülü diyalog, yardımlaşma ve işbirliği ruhunu yansıttı. (2022: 102)
- Polis, sürücüye nazikçe "İyi günler beyefendi, ehliyet ruhsat alabilir miyim?" diye sordu. Sürücü ise sakin bir şekilde, "İyi günler. Buyurun ehliyet ve ruhsat. Bir sorun mu var Memur Bey?" diye yanıtladı. Bu karşılıklı hoşgörü, günlük hayatta olumlu iletişimin bir örneğini sunuyor. (2022: 131)
- Satıcı, gelen müşteriye "Hoş geldiniz." dedi. Müşteri ise içtenlikle, "Hoş bulduk." diyerek yanıt verdi. Bu basit ama samimi diyalog, alışveriş atmosferine olumlu bir başlangıç yapmanın güzelliğini yansıttı. (2022: 142)
- Görevli, gelen kişilere "İyi günler!" diye selam verdi. Azamat ise gülümseyerek, "Buyurun." dedi. Bu kısa ama nazik diyalog, günlük yaşamda karşılaşılan birçok durumda kullanılabilecek nezaket ifadelerini içeriyor. (2022: 174)
- Baba, kızının talebine içtenlikle, "Elbette kızım." diye yanıt verdi. Bu sevgi dolu ifade, aile içindeki samimi iletişimi yansıttı. (2022: 152)
- İnsanlar genellikle, "Bu biraz zor" veya "Bu konuyu düşünceğim" diyerek, sessiz kalarak veya konuyu değiştirerek hayır demeyi tercih ederler. Bu ifadeler, insanların içsel düşüncelerini paylaşma ve sınırlarını ifade etme şekillerini yansıtır. (2022: 68)
- İş arkadaşınız sizin sözünüzü keserse, endişelenmeyin. İş ortamında etkili iletişim kurabilmek için zaman zaman söz almak ve fikirlerinizi paylaşmak önemlidir. (2022: 68)

Spor

Sağlıklı bir yaşam sürdürmek için düzenli egzersiz yapmak kaçınılmazdır. Yürüyüş, kürek, yüzme, koşu, bisiklet, kayak, halter, futbol, basketbol, voleybol gibi çeşitli spor seçenekleri, hem fiziksel hem de zihinsel sağlığın korunmasına katkıda bulunabilir. (2022: 97)

- Zehra Hanım, antrenöre çocukları için uygun sporları sormaktadır. Antrenör, çocuklar için spor seçerken yaş, ilgi alanları ve fiziksel özelliklerin dikkate alınması gerektiğini belirtir. Yüzme, jimnastik, futbol, basketbol, voleybol, hentbol gibi sporlar çocukların sağlıklı gelişimi için uygun seçenekler arasında yer alabilir. (2022: 107)

• Teoman, kendisini bildi bileli film ve futbol izlemeyi çok sevdiğini belirtiyor. Bu, bireylerin ilgi alanlarına göre spor tercihlerinin farklılık gösterebileceğini ve kişisel zevklerin yaşam tarzını etkileyebileceğini gösteren bir ifadedir. (2022: 145)

Araştırmanın İkinci Alt Problemine İlişkin Bulgular

Araştırmanın ikinci alt problemi *"Türkçeye Yolculuk Yabancılar Türkçe öğretimi ders kitabında B1 seviyesi kişiler arası iletişimde kültür aktarımı nasıldır?"*

Bu soruya ilişkin bulgular aşağıda verilmiştir:

Kişiler

- Halife Ömer, geceleyin kıyafet değiştirip mahalle aralarında dolaşarak gizemli bir figür olurdu. Geceleri sokak sokak gezerken, sıradışı bir atmosfer oluştururdu. (2017: 11)
- Moğol İmparatorluğu'nun kurucusu Cengiz Han, Roma İmparatorluğu'nun kurucusu Jül Sezar, ve onu öldürenlerden biri olan Brütüs gibi tarihi figürlerin yanı sıra, Amerika Birleşik Devletleri Başkanı Abraham Lincoln ve Osmanlı Devleti Sultanlarından Fatih Sultan Mehmet gibi önemli liderlerin yaşamlarına dair anlatılan hikayeler, tarihi bir panorama sunar. Aynı zamanda, Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu Mustafa Kemal Atatürk'ün ve Babası Sultan Murat'ın hikayesiyle iç içe geçmiş bir anlatı sunulur. (2017: 15)
- Sokrat'ın ölüm cezasına mahkûm edilmesi üzerine eşinin çaresiz ağlamaları, duygusal bir tabloyu ortaya koyarken; şemsiye tamircisinin yazdığı şiirlerin ünlü yazar William Shakespeare tarafından nasıl karşılandığına dair anekdot, sanat ve duygusallığın buluştuğu bir kesiti sunar. (2017: 181-182)
- Tarık Akan'ın ardında bıraktığı miras, Ertem Eğilmez, Halit Akçatepe, Kahraman Kırıl gibi isimlerle birlikte anılır. (2017: 21-22)
- Cem Yılmaz, Arda Turan, Hadise, Zuhal Olcay, Selçuk Yöntem, Haluk Bilginer, Sıla, Engin Altan Düzyatan, Volkan Konak ve Serdar Ortaç gibi 40'a yakın ünlü ismin bulunduğu bir liste, dönemin popüler isimlerini bir araya getirir. (2017: 23)
- Mustafa Kutlu, Halit Refiğ, Gülşen Bubikoğlu, Osman Sınav, Nurettin Topçu, İsmet Özel, Beşir Ayvazoğlu gibi önemli isimlerin adının geçtiği bir liste, edebiyat ve kültür dünyasındaki çeşitli katkıları vurgular. (2017: 179-180)
- Mehmet Akif Ersoy'un yaşamından ilginç anekdotlar ve Necip Fazıl Kısakürek'in dünya

şiiirine bakışı, Türk edebiyatının zenginliklerini yansıtır. (2017: 181-182)

- Peyami Safa, Türk edebiyatının en bilinen romancılarından biri olarak öne çıkar. (2017: 185)
- Karagöz ve Hacivat'ın hikayesi, aynı ismi taşıyanlara ve Erzurumlulara atıfla zenginleşir. (2017: 190)
- Farklı kültürlerden gelen işçilerin bir araya gelip birlikte çalışması, toplumsal çeşitliliğin önemine vurgu yapar. (2017: 46-47)
- Çeşitli milletlere ait insanların kültürel farklılıklarıyla ilgili yapılan gözlemler, insan ilişkilerindeki çeşitliliği ortaya koyar. (2017: 62)
- Metin içindeki diyaloglar, bir müdürün soru sorması, bir sunucunun konuğu karşılama şekli ve kişiler arasında geçen konuşmalar aracılığıyla çeşitli iletişim örneklerini sunar. (2017: 57, 83, 94, 135)
- Hayati Develi'nin adının geçtiği bölüm, onun önemine ve katkılarına dikkat çeker. (2017: 158)
- Martin Cooper'ın 1973 yılında geliştirdiği bir konseptin belirtilmesi, teknolojinin evrimine dair bir göndermeyi içerir. (2017: 145)
- Sevgili dost Ammar ve Jean Pierre'e hitaben yazılan ifadeler, kişisel ilişkilerin ve saygının önemini vurgular. (2017: 156, 158)
- "Esaretin Bedeli" filminin senaristi ve yönetmeni Frank Darabont'un adının geçtiği bölüm, sinema dünyasındaki önemli bir ismi tanıtırken; Tim Robbins, Morgan Freeman ve Andy Dufresne gibi karakterlerin adları da filmle özdeşleşmiş isimlere yapılan atıflardır. (2017: 192)

Selamlaşma İfadeleri Ve Davranışları

- Kapının eşiğinde selam vermek, geleneksel adetlere uygun bir davranış değildir. / Tanışma anında aşırı sert ya da aşırı yumuşak olmaktan kaçının. Türk kültüründe tanışma ritüellerine büyük önem verilir; eğer karşınızdaki kişi güleryüzlü ise, iş ilişkileri daha olumlu bir hal alabilir. (2017: 62)
 - Günaydın leylek kardeş, umarım gününüz güzel geçiyordur. (2017: 36)

- Sunucu: ... Hoş geldiniz Sayın Numan Ayyıldız. Numan Ayyıldız: Teşekkür ederim, hoş bulduk efendim. (2017: 83)
- Zehra Hanım: İyi günler. ... (2017: 94)

Aile Yapıları Ve İlişkileri, Kuşaklar Arası İlişkiler

- Onlar benim torunlarımın büyükannesi konumundayım. (2017: 11)
- Bu konuda akşam eşimle bir araya gelip tartışalım, çocuklarımızın görüşlerini de alarak sonrasında bir karara varalım. (2017: 94)

Konuk Etme-İkram Ve Hediyeler

Güzel bir bahar günüydü. Ormanın derinliklerinde, Leylek ve Tilki uzun bir süre sonra karşılaştılar. Leylek henüz bir şey söylemeden, Tilki kurnaz bir planını devreye soktu. Gülümseyerek leyleğe yaklaştı ve nazik bir teklifle, "Bu akşam seni ağırlamaktan mutluluk duyarım," dedi.

Leylek şaşkın bir şekilde Tilkiye baktı, ama teklifi kabul etti. Akşam yemeği için Tilki'nin davetine icabet ettiği an, ormanın atmosferi bir anda değişti. Tilki, "Çorban nefisti, tilki kardeş! Gel, sen de bizimle ol, hoş bir akşam geçiririz," diyerek nazikçe ayrıldı.

Leylek, daveti memnuniyetle kabul etti ve ikili, ormanın derinliklerine doğru yola koyuldular. Yolda, kuşlar melodik şarkılarını söylerken, ormanın huzurlu atmosferi etraflarını sarhoş ediyordu. Nihayet Tilki'nin dostça davetiyle ulaştıkları yerde, mutfaktan yükselen mis gibi et kokuları onları karşıladı.

Yemek masasında, Leylek ve Tilki samimi bir sohbetin tadını çıkarırken, ormanın gizemli atmosferi etraflarını sardı. Doğanın sesleri, dostluğun ve paylaşımın güzellikleriyle birleşerek, unutulmaz bir akşamın temellerini atmıştı.

Araştırmanın Üçüncü Alt Problemine İlişkin Bulgular

Araştırmanın üçüncü alt problemi "*Türkçeye Yolculuk Yabancılar Türkçe öğretimi ders kitabında B1 seviyesi değerler eğitiminde kültür aktarımı nasıldır?* "

Bu soruya ilişkin bulgular aşağıda verilmiştir:

Değerler

- Halifeliği sırasında, liderlik vasıflarını kullanarak yetimleri koruyan ve fakir fukarayı

gözetip yardım elini uzatan bir liderdi. Onun döneminde toplumsal dayanışma ve yardımlaşma anlayışı ön plandaydı. (toplumsal yardım)

- Ömer, sadece kendi geçimini sağlamakla kalmayıp, arkadaşıyla birlikte ihtiyaç sahiplerine yardım elini uzatan bir dosttu. Sırtındaki çuval ve elindeki yağ, kardeşliğin ve yardımlaşmanın simgesiydi. Unu pişirip çocuklara kendi elleriyle yediren Ömer, yardım etmenin ve paylaşmanın önemini bir kez daha vurguluyordu. (dayanışma)
- Karşıyaka Belediyesi, ihtiyaç sahibi üniversite öğrencilerine destek olmak amacıyla başlattığı karşılıksız burs kampanyasıyla, eğitim alanındaki gençlere yönelik sosyal sorumluluk bilincini yansıtıyordu. Bu kampanya, toplum içindeki eşitsizliklere karşı duyarlılığın bir ifadesiydi. (eğitim yardımı)
- İhtiyaç sahibi olanlar için kan bağıışı yaparak, insan hayatına değer vermenin bir ifadesi olan birey, toplum sağlığını koruma adına önemli bir adım atmıştır. (sağlık yardımı)
- Sağır bir adamın hasta komşusunu ziyareti, empati ve insanlık değerlerine duyulan saygının bir göstergesiydi. Bu ziyaret, insan ilişkilerinde samimiyet ve komşuluk bağlarını güçlendiren bir örnektir. (insanlık)
- Adaletiyle tanınan bir yönetici, toplum içindeki huzur ve güvenin teminatıdır. Adalet, liderlik vasıfları arasında öne çıkan önemli bir unsurdur. (toplumsal adalet)
- Hasta komşusunu ziyaret ederek, komşuluk görevini yerine getiren birey, dayanışma ve yardımlaşma kültürünü sürdürmenin yanı sıra komşuluk ilişkilerini güçlendirmiştir. (komşuluk ilişkileri)
- Müdür Bey'in, Ahmet'e gösterdiği saygı ve dürüstlük, iş hayatında olumlu ilişkiler kurmanın temelinde yatan etik değerleri yansıtmaktadır. (etik değerler)
- Zamanında işleri tamamlamak, dakiklik ilkesine bağlı kalmak, verimliliği artırmanın ve düzeni sağlamanın önemli bir yolu olarak öne çıkar. (zaman yönetimi)
- Toplantılara belirlenen saatte başlama ve planlama, iş yaşamında düzenin ve disiplinin korunmasına yönelik etkili bir stratejidir. (iş düzeni)
- Günlük planlamalar, düzenli bir yaşamın anahtarıdır. Bu planlar, zamanın etkili ve verimli bir şekilde kullanılmasını sağlayarak kişisel hedeflere ulaşmayı destekler. (kişisel düzen)
- Plastik atıklara duyarlılık göstererek geri dönüşüm uygulayan birey, çevreye karşı

sorumluluk bilincini taşıyan bir örnek oluşturmuştur. (çevre koruma)

- Yurt dışı seyahat öncesinde kalacak yerin önceden ayarlanması, tedbirli davranmanın ve olası sorunlara karşı hazırlıklı olmanın bir ifadesidir. (seyahat tedbirleri)
- Andy'nin olumlu bakış açısı ve her durumda olumlu yanları bulma çabası, yaşamı olumlu yönde etkileyen bir tutumun örnekleri arasında yer alır. (pozitif yaşam)

Eğitim

Saat 10'da başlaması gereken sempozyumun açılışına katıldım. Benim burada olmamın nedeni ise bir konferans vermek ve bilgi paylaşımına katkıda bulunmaktır. (katılım ve bilgi paylaşımı)

- Türkiye'de Türkçe'nin yabancı dil olarak öğretimi konulu bir sempozyuma katıldım. Bu etkinlik İstanbul'da düzenlenmiş ve dil öğretimi konusundaki bilgi alışverişine katkı sağlamayı amaçlamıştır. (dil öğretimi sempozyumu)
- Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi üzerine gerçekleşen sempozyum, İstanbul'da düzenlenmiştir. Dil öğretimi alanında uzmanların bir araya geldiği bu etkinlik, farklı perspektiflerden gelen katılımcılar arasında bilgi paylaşımını teşvik etmeyi hedeflemiştir. (uluslararası bilgi alışverişi)

493

Dil ve Tarih Bilinci/Sevgisi

- Cengiz Han, Moğol İmparatorluğu'nun kurucusu olarak tarihe adını altın harflerle yazdı. Kendisi, büyük bir stratejist ve lider olarak Moğol halkını birleştirip geniş topraklara hükmetti. (Cengiz Han ve Moğol İmparatorluğu'nun kuruluşu)
- Jül Sezar, Roma İmparatorluğu'nun temellerini atan büyük bir liderdi. Stratejik zekası ve askeri dehasıyla Roma'yı güçlendiren Jül Sezar, tarih boyunca önemli bir lider olarak anılmıştır. (Jül Sezar ve Roma İmparatorluğu'nun kuruluşu)
- Fatih Sultan Mehmet, Osmanlı Devleti'nin sultanları arasında saygın bir konuma sahiptir. İstanbul'u fethederek büyük başarıya imza atan Fatih Sultan Mehmet, Osmanlı İmparatorluğu'nun gücünü ve etkisini artırmıştır. (Fatih Sultan Mehmet ve Osmanlı Devleti'nin zirvesi).

Araştırmanın Dördüncü Alt Problemine İlişkin Bulgular

Araştırmanın dördüncü alt problemi "*Türkçeye Yolculuk Yabancılar Türkçe Öğretimi ders kitabında B1 seviyesi edebiyat sanat ve müzikte kültür aktarımı nasıldır?* "

Bu soruya ilişkin bulgular aşağıda verilmiştir:

Edebiyat

Dostum, o sözün düzeltilmiş hali aslında "Aç ayı oynamaz." olmalıydı. Bu atasözü, temkinli olmanın ve tehlikeli durumlardan kaçınmanın önemini vurgular. (temkinlilik)

- Bir sürücünün, karşılaştığı sorunlara karşı sakın bir kabullenme yaklaşımını yansıtan bir atasözüdür: "Ne yapalım, başa gelen çekilir." (kabullenme)
- Tilki, leyleğe karşı ikiyüzlü davranış sergilerken, aynı zamanda göz ucuyla mutfak faaliyetlerini izler. Bu durum, bir kişinin davranışlarının ardında gizli amaçlar taşıyabileceğini ifade eder. (ikiyüzlülük)
- "Tilki ile leylek" fıkrasında, tilkinin kurnazlığı ve leyleğin zarafetiyle ilgili bir öykü anlatılmaktadır. Bu fabl, kurnazlığın ve zarafetin sonuçlarını gösteren öğretici bir hikayedir. (fabl)
- "Karga ile tilki" fıkrasında ise, karganın saflığını ve tilkinin kurnazlığını konu alan bir başka öğretici hikaye yer almaktadır. (deyim)
- "Minik Kuşun Öğüdü" ve "İstekler Bir Diller Ayri" öykülerinin Mesnevi'den alınan bölümleri, içerdikleri öğütlerle insan yaşamına dair derin düşündürücü mesajlar verir. (Mesnevi öyküleri)
- Yazar, Hareket ve Dergâh dergileri ile Türk Dili Edebiyatı Ansiklopedisi'nde etkin bir şekilde yer alarak edebiyat dünyasına önemli katkılarda bulunmuştur. (edebiyat faaliyetleri)
- Senaryo alanındaki başarılarıyla tanınan yazar, "Uzun Hikâye", "Beyhude Ömrüm", "Sır", "Mavi Kuş", "Hayat Güzeldir" adlı hikâye kitapları ile edebiyat dünyasında iz bırakmıştır. (senaryo ustalığı)
- Yazarın en önemli romanlarından biri olan "Dokuzuncu Hariciye Koğuşu", edebiyatseverler tarafından büyük bir ilgiyle okunmuş ve edebiyat dünyasında önemli bir yer edinmiştir. (roman)
- "Serenad" adlı şiiri, yazarın duygusal ve lirik yönünü ön plana çıkaran etkileyici bir eseridir. (şiir)
- Hikayeler, romanlar, şiirler ve masallarla birlikte, atasözleri, bilmeçler ve okurun her

anında eğlenceli ve öğretici bir şekilde düşünmesini sağlayan bir eser yelpazesi sunmaktadır. (çeşitli eserler).

Sanat

- Teoman, çocukluktan beri film ve futbol izlemeyi büyük bir keyifle sürdürüyor. Bu iki tutkusunun hayatına kattığı renkleri ve etkileri önemsiyor. (kişisel ilgi alanları)
- Sanatla tanışması resimle başlayan kişi, zamanla fotoğrafçılığa ilgi duymaya başlamış ve sinema alanındaki aşkıyla sanat kariyerini zenginleştirmiştir. (sanatla iç içe)
- Halit Refiğ ile birlikte gerçekleştirdikleri "Kurtar Beni" adlı film, Gülşen Bubikoğlu'na Antalya'da ödül getirmiş ve sanat dünyasında önemli bir iz bırakmıştır. (film yapıcılığı)
- Ertem Eğilmez'in yönetmenliğindeki 1973 yapımı "Canım Kardeşim" filmi, geçmiş yılların unutulmaz yapıtları arasında yer alırken, Türk sinemasına önemli katkılarda bulunmuştur. (tarihi Türk filmleri)
- Osman Sınav'ın elinde bekleyen "Uzun Hikâye" filminin film yapım sürecindeki bekleyişi, sanat dünyasındaki projelerin zaman içinde şekillenme sürecini yansıtmaktadır. (film projeleri)
- Yunanca kökenli bir sözcük olan "tiyatro", "izleme yeri" anlamına gelir. Türkiye'deki tiyatro geleneğinin yanı sıra orta oyunu ve gölge oyunu gibi geleneksel sanat dalları da zengin bir kültürel miras sunar. (tiyatro ve geleneksel sanatlar)
- Geleneksel Türk gölge oyunları arasında öne çıkan Karagöz ve Hacivat, Türk kültürünün önemli bir parçasıdır. Bu oyunlar, tiyatro geleneğine renk katar ve seyirciyle etkileşim kurarak kültürel bağları güçlendirir. (geleneksel Türk oyunları)
- "Perde kurduk, ışık yaktık, oyunumuz gölge hayal..." ifadesi, gölge oyunlarının büyüülü dünyasını yansıtarak seyirciyi bu sanatın içine davet eder. (gölge oyunları atmosferi)

495

Araştırmanın Beşinci Alt Problemine İlişkin Bulgular

Araştırmanın beşinci alt problemi "*Türkçeye Yolculuk Yabancılar Türkçe Öğretimi ders kitabında B1 seviyesi Gelenek ve Folklor'da kültür aktarımı nasıldır?* "

Bu soruya ilişkin bulgular aşağıda verilmiştir:

Çocukların babası ve dedesi, vatanları uğruna verdikleri büyük mücadelede şehit düşmüşlerdir.

(2017: 11).

Yasaklar

Motorlu araç kullanımında dikkate alınması gereken bazı temel kurallar şunlardır: 2. Alkol etkisi altında araç kullanmaktan kaçının, 4. Güvenli hız sınırlarını aşmaktan kaçının, ve 10. Sadece gerektiğinde korna kullanın. (2017: 120)

Diğerleri

- Vücut sağlığımız için, hücrelerimizin düzenli ve dengeli bir şekilde beslenmesi elzemdir. (sağlık) (2017: 77)
- Spor yapmak, obezite gibi sorunları azaltmanın yanı sıra kalp hastalıkları, çeşitli kanser türleri ve felç riskini düşürerek genel sağlığımıza olumlu katkılarda bulunur. (sağlık) (2017: 89)
- Yurtdışına seyahat etmeden önce, gideceğiniz ülkede zorunlu aşı gerekliliklerini kontrol etmek önemlidir. (sağlık) (2017: 167)
- Türk Kızılay'ı, kan bağışi konusunda en kapsamlı çalışmaları gerçekleştiren önemli kurumlardan biridir. (kurumlar) (2017: 109)
- Karayolları Genel Müdürlüğü, hız sınırlarını belirleme konusunda etkin bir rol oynar. (kurumlar) (2017: 120-121)
- Plastik ürünler, ham petrolün rafineri sürecinden elde edilen artık malzemelerden üretilir. (kurum-ekonomi) (2017: 146)
- Yeni geliştirilen akıllı televizyon modeli, dokunmatik ekran, 4K çözünürlük, üç boyutlu görüntü ve internet bağlantısı gibi özelliklere sahiptir. (teknoloji) (2017: 135)
- Çamaşır makinesinin programı, ilgili adımın sembolü yanıyorsa o adımdan başlamış demektir (Ön Yıkama, Ana Yıkama, Durulama, Yumuşatıcı ve Sıkma). (teknoloji) (2017: 136)
- Plastik, mutfaktaki tabaklardan su şişelerine, buzdolabında kullanılan poşetlerden çöp kovalarına kadar birçok ürünü oluşturan önemli bir malzemedir. (teknoloji) (2017: 146)
- Sırt çantamda taşıdığım dizüstü bilgisayar, teknolojinin günlük yaşantımıza entegre olmasında önemli bir rol oynar. (teknoloji) (2017: 169).

Araştırmanın Altıncı Alt Problemine İlişkin Bulgular

Araştırmanın altıncı alt problemi *"Türkçeye Yolculuk Yabancılar Türkçe Öğretimi ders kitabında B1 seviyesi coğrafya ve mekanda kültür aktarımı nasıldır? "*

Bu soruya ilişkin bulgular aşağıda verilmiştir:

Yer (İller ve/veya Diğer Yerleşim Yerleri)

- Amerika Birleşik Devletleri Başkanı Abraham Lincoln ile Türkiye Cumhuriyeti'nin Kurucusu Mustafa Kemal Atatürk, tarihi öneme sahip liderler arasında yer almaktadır. (2017: 15)
- Dünya genelinde önemli ülkeler arasında yer alan Rusya, Çin, Brezilya, Japonya, İtalya, Fransa, Almanya, İspanya, Amerika, İngiltere ve Türkiye, farklı coğrafyalarda etkili olan ülkelerdir. (2017: 62)
- Türkiye'nin yanı sıra Brezilya, Kamboçya, Çin, Mısır, Hindistan, Kenya, Meksika, Rusya, Vietnam, Avustralya, Hollanda, İsveç, İngiltere gibi ülkeler, küresel çeşitliliğin bir parçasıdır. (2017: 105-106)
- Dünya genelinde meydana gelen trajik olaylara dair haberler, Ukrayna'da otobüs trenle çarpıştı ve ABD'de 200 araçlık zincirleme kaza gibi, toplumun dikkatini çeker. (2017: 107)
- Edebiyat dünyasının önemli isimlerinden biri olan Mustafa Kutlu, Türkçe edebiyatına önemli katkılarda bulunmuş ve eserleriyle geniş bir okuyucu kitlesi kazanmıştır. (2017: 179-180)
- Karşıyaka Belediyesi'nin başlattığı karşılıksız burs kampanyası, ihtiyaç sahibi üniversite öğrencilerine destek olmayı amaçlamaktadır. (2017: 23)
- Kiev'e 660 kilometre uzaklıktaki Marganets şehrinde meydana gelen kaza, olayın şehrin konumunu da belirtir. (2017: 107)
- İstanbul'un önemli simgeleri arasında Atatürk Havalimanı, İstanbul Boğazı, Sultan Ahmet Camisi, Topkapı Sarayı, Ayasofya ve Yerebatan Sarnıcı gibi tarihi ve turistik yerler bulunmaktadır. (2017: 156)

- Red lakaplı Andy'nin hapisanede geçirdiği yirmi yıl, onun mahkûmiyetinin uzun bir süresini temsil eder. (2017: 192)
- Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Bölümü'nden Numan Ayyıldız'ın davet edildiği konuşma, akademik bir etkinliği duyurur. (2017: 83)
- Karşıyaka'nın Filizleri Projesi, Avrupa'nın En İyi Sosyal Sorumluluk Projesi seçilerek başarı elde etmiştir. (2017: 23)
- Dicle kenarında geçen bir hikâye, hesap sorulacak bir durumu vurgular. (2017: 10).

SONUÇ

Araştırmanın sonuçlarına göre, yabancılara Türkçe öğretiminde kullanılan B1 düzeyindeki kitaplarda yer alan metinlerin kültürel öğelerin kullanım yeterliliği üzerine çeşitli bulgular elde edilmiştir. İnceleme, metinlerin genelinde kültürel öğelerin etkili bir biçimde işlendiğini göstermektedir. Ancak, bazı durumlarda hâlâ iyileştirilebilecek alanlar olduğu belirlenmiştir. Metinlerde kültürel öğelerin daha derinlemesine ve çeşitli açılardan ele alınması, öğrencilerin Türk kültürünü daha kapsamlı bir şekilde anlamalarına katkı sağlayabilir. Bu noktada, B1 düzeyindeki Türkçe öğretim kitaplarının içeriğini zenginleştirerek öğrencilere daha fazla kültürel içerik sunma amacı güdülmelidir. Ayrıca, öğrencilerin dil becerilerini geliştirmelerini destekleyici etkinliklerin bu kültürel öğelerle entegre edilmesi, dil öğrenimini daha etkili kılabilir. Bu bulgular, Türkçe öğretim materyallerinin geliştirilmesi ve kültürel içeriğin öğrencilere daha etkili bir şekilde aktarılması konusundaki önemli yönlendirmeler sunmaktadır.

Kitapta yer alan metinlerde Türk kültürünün çeşitli yönlerine yer verilmiştir. Yemek kültürü, bayramlar, gelenekler, tarihî ve turistik yerler gibi farklı konular üzerinden öğrencilerin Türk kültürünü daha yakından tanımasını sağlanmıştır. Bu çeşitlilik, öğrencilerin kültürel bağlamda zengin ve çok yönlü bir öğrenme deneyimi yaşamalarına katkıda bulunmuştur.

Metinlerde Türk toplumunun günlük yaşamına ve sosyal normlarına dair birçok ayrıntıya yer verilmiştir. Aile ilişkileri, komşuluk, misafirperverlik gibi konular, öğrencilere Türk toplumunun sosyal yapısını ve değerlerini tanıma fırsatı sunmuştur. Dil öğrenimi ile kültürel öğelerin entegrasyonu başarılı bir şekilde gerçekleştirilmiştir. Metinlerde geçen deyimler, atasözleri ve günlük konuşma dilinde sıkça kullanılan ifadeler, öğrencilerin hem dil becerilerini hem de kültürel bilgilerini geliştirmelerine yardımcı olmuştur.

Metinlerin görsellerle desteklenmesi, kültürel öğelerin daha somut ve anlaşılır hale gelmesini sağlamıştır. Fotoğraflar, illüstrasyonlar ve kültürel nesnelerle ilgili açıklamalar, öğrencilere

metinlerde bahsedilen kültürel konuları daha iyi kavrama imkanı sunmuştur. Kitapta yer alan etkinlikler ve tartışma soruları, öğrencilerin metinlerde geçen kültürel konular üzerine düşünmelerini ve kendi kültürel deneyimleri ile karşılaştırmalar yapmalarını teşvik etmiştir. Bu etkileşim, öğrencilerin kültürel farkındalıklarını artırmış ve dil öğrenme sürecini daha dinamik hale getirmiştir.

Sonuç olarak, "Türkçeye Yolculuk" ders kitabında yer alan metinler, Türk kültürünün çeşitli yönlerini etkili bir şekilde yansıtarak öğrencilerin dil öğrenme sürecine zenginlik katmıştır. Kültürel öğelerin dil öğretiminde kullanılması, öğrencilerin hem dil becerilerini hem de kültürel anlayışlarını geliştirmelerine önemli ölçüde katkı sağlamıştır. Bu yaklaşım, yabancılara Türkçe öğretiminde kültürel öğelerin kullanımının önemini bir kez daha ortaya koymuştur.

KAYNAKÇA

- Akpınar, M. (2010). *Deyim ve atasözlerinin yabancılara Türkçe öğretiminde kullanımı üzerine bir araştırma* (Yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Aksan, D. (2000). *Her yönüyle dil: Ana çizgileriyle Türkçe*. Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Akyüz, Y. (2007). *Türk eğitim tarihi* (11. basım). Pegem Akademi Yayınları.
- Almalı, M. (2019). *Yabancı dil olarak Türkçe ders kitaplarında kültürel unsurların kullanımı: Yunus Emre Enstitüsü Yedi İklim Türkçe öğretim seti örneği (C1-C2 seviyesi)* (Yüksek lisans tezi). Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Tokat.
- Altınok, K. (2020). Kültürel miras ve dil öğretimi bağlamında "Gazi Tömer Yabancılar İçin Türkçe Öğretim Seti". *Uluslararası Halkbilimi Araştırmaları Dergisi*, 3(5), 223-246.
- Alver, M. (2019). Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde esas alınan ilkeler ile kullanılan yöntem ve teknikler. İçinde İ. Erdem, B. Doğan & H. Altunkaya (Ed.), *Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi* (s. 13-42). Pegem Akademi.
- Alyılmaz, S. (2018). Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde hedef kitlenin / "öğrenen"in önemi. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 7(4), 2452-2463.
- Asutay, H. (2003). Yabancı dil öğretiminde "kültür bağlamı ve öteki dil". *Dil Dergisi*, 0(118), 26-29.

- Aytekin Özkan, P. (2009). *Yabancı dil olarak Türkçe derslerinde kültürlerarası iletişim yetisi kazandırma amaçlı karikatür kullanımı* (Yüksek lisans tezi). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Bakıner Çekin, A., & Çalışkan, H. (2020). Dil ve kültür üzerine. *Language Teaching and Educational Research*, 3(1), 163-175.
- Banguoğlu, T. (1998). *Türkçenin grameri* (5. baskı). Ankara Üniversitesi Basımevi.
- Barın, E. (2004). Yabancılar Türkçe öğretiminde ilkeler. *Hacettepe Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, 1, 19-30.
- Baykara, B. (2010). *Yabancı dil eğitiminde kültürlerarasılık* (Yüksek lisans tezi). Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Elazığ.
- Bayyurt, B. (2011). Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde kültür kavramı ve sınıf ortamına yansımaları. İçinde D. Yaylı & Y. Bayyurt (Ed.), *Yabancılar Türkçe öğretimi: Politika, yöntem ve beceriler* (s. 29-42). Anı Yayıncılık.
- Biçer, N. (2017). Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde ana dilinin etkisi. *Turkish Studies*, 12(14), 41-58.
- Byram, M. (1993). Language and culture learning: The need for integration. İçinde M. Byram (Ed.), *Germany, its representation in textbooks for teaching German in Great Britain* (s. 16-30). Frankfurt am Main.
- Bulut, Ö. (2020). *Dil ve kültür bağlamında Almanca ve Türkçede hayvan adları içeren atasözleri ve deyimler* (Yüksek lisans tezi). Ondokuz Mayıs Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Samsun.
- Bölükbaş, F. (2013). İşitsel dilsel yöntem. İçinde M. Durmuş & A. Okur (Ed.), *Yabancılar Türkçe öğretimi el kitabı* (s. 89-110). Grafiker Yayınları.
- Büyükkız, K. K. (2013). Doğal yaklaşım. İçinde M. Durmuş & A. Okur (Ed.), *Yabancılar Türkçe öğretimi el kitabı* (s. 75-88). Grafiker Yayınları.
- Changrong, F. (1999). Eclecticism in second foreign language teaching. *Foreign Language Teaching and Research*, 2, 45-57.

- Cortazzi, M., & Jin, L. (1999). Cultural mirrors: Culture in second language teaching and learning. İçinde E. Hinkel (Ed.), *Culture in second language teaching and learning* (s. 196-219). Cambridge University Press.
- Çetinkaya, E. (2018). *Yabancılar Türkçe öğretimi ders kitaplarında kültürel unsurlar: Yedi İklim Türkçe örneği* (Yüksek lisans tezi). Gaziosmanpaşa Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Tokat.
- Güneş, F. (2014). *Türkçe öğretimi: Yaklaşımlar ve modeller*. Pegem Akademi.
- Güzel, A., & Barın, E. (2013). *Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi*. Akçay Yayınları.
- Hürmüzlü, A. (2020). *EFL learners' perceptions of culture in foreign language learning* (Yüksek lisans tezi). İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Karakoç Öztürk, B. (2018). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde öğretmenlerin yöntemlere yönelik bakış açısı ve farkındalığı. *Tarih Okulu Dergisi*, 11(33), 969-996.
- Karakuş, O. (2018). *Yabancılar Türkçe öğretimi ders kitaplarındaki metinlerde değer aktarımı referanslarının yeri* (Yüksek lisans tezi). Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Hatay.
- Kemiksiz, Ö. (2021). Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi ders kitapları üzerine yapılan araştırmaların eğilimleri. *Bayburt Eğitim Fakültesi Dergisi: Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Özel Sayısı*, 16, 34-56.
- Keskin, F. (2010). *Yetişkinlere yönelik yabancı dil olarak Türkçe derslerinde yazınsal metinlerle kültür aktarımı* (Yüksek lisans tezi). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Kolay, G. (2018). *Yurt dışında yaşayan Türk çocukları için hazırlanmış Türkçe ve Türk kültürü ders kitaplarında kültürel öğeler* (Yüksek lisans tezi). Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Bolu.
- Kongar, E. (2005). *Kültür üzerine*. Remzi Kitabevi.
- Köksal, D., & Varışoğlu, B. (2014). Yabancı dil öğretiminde yaklaşım ve yöntemler. İçinde A. Şahin (Ed.), *Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi* (s. 81-111). Pegem Akademi.

- Mackey, W. (1965). *Language teaching analysis*. Longman.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2019). *Türkçe dersi öğretim programı (İlkokul ve ortaokul 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 ve 8. sınıflar)*. Millî Eğitim Bakanlığı.
- Melanlıoğlu, D. (2013). İçinde M. Durmuş & A. Okur (Ed.), *Yabancılar Türkçe öğretimi el kitabı* (1. baskı). Grafiker Yayınları.
- Memiş, M. R., & Erdem, M. D. (2013). Yabancı dil öğretiminde kullanılan yöntemler, kullanım özellikleri ve eleştiriler. *Turkish Studies*, 8(9), 297-318.
- Memiş, M. R. (2016). Yabancı dil öğretiminde eğitim ortamı ve kültür aktarımı. *Turkish Studies*, 11(9), 605-616.
- Odabaşı, F. (2012). Dil-kültür bağlamında müzik dili ve bunun sosyal bütünleşmedeki yeri. *Journal of Istanbul University Faculty of Theology*, 0(14), 237-258.
- Osmancık, G. (2021). *English teachers' perceptions of teaching culture in the EFL classroom* (Yüksek lisans tezi). Bursa Uludağ Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Bursa.
- Ömeroğlu, E. (2016). *Yabancılar Türkçe öğretimi için hazırlanmış ders kitaplarının incelenmesi* (Doktora tezi). Sakarya Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sakarya.
- Özdemir, C. (2013). Dil-kültür ilişkisi: Folklor ürünlerinin Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde yeri ve işlevi. *Millî Folklor*, 97, 157-166.
- Özgat Tatan, O. (2018). *Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi ders kitaplarında kültür aktarımı: Yedi İklim Türkçe öğretim seti örneği (A1-A2 düzeyi)* (Yüksek lisans tezi). Gaziosmanpaşa Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Tokat.
- Özdemir Erem, N. H. (2019). Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminin tarihsel temelleri. İçinde İ. Erdem, B. Doğan & H. Altunkaya (Ed.), *Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi* (s. 1-12). Pegem Akademi.
- Özgeriş, M. M. (2017). Atatürk Üniversitesi'ne öğrenim görmek için gelen yabancı öğrencilerin Türkçe öğrenirken karşılaştığı sorunlar. *Humanitas - Uluslararası Sosyal Bilimler Dergisi*, 5(9), 71-85.

- Pehlivan, F. (2007). *Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kültürlerarası etkileşim odaklı yaklaşım uyarınca metin çalışmaları* (Yüksek lisans tezi). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Richards, J. C., & Rodgers, T. (2001). *Approaches and methods in language teaching*. Cambridge University Press.
- Salpagarova, S. (2021). *Ivan Aleksandroviç Gonçarov'un Oblomov adlı eserinin Rusçadan Türkçeye yapılan üç ayrı çevirisinde yer alan kültürel unsurların Peter Newmark'ın kültürel öge sınıflandırması ve çeviri yöntemleri ışığında incelenmesi* (Yüksek lisans tezi). Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Ankara.
- San, İ. (2019). Kültür aktarımı ve çağdaş kültür sorunu içinde sanat eğitiminin yeri. *Ankara University Journal of Faculty of Educational Sciences*, 16(2), 137-145.
- Sebüktekin, H. (1973). *Yabancı dil öğretiminde yöntem*. Boğaziçi Üniversitesi Yayınları.
- Seçkin Polat, Ö. (2012). *Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde şiire kültürel bağlamda uygulamalı bir yaklaşım* (Yüksek lisans tezi). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Sever, P. (2019). *Yeni Hitit dil öğretim seti ile Yedi İklim dil öğretim setinin Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde kültür aktarımı açısından karşılaştırılması* (Yüksek lisans tezi). Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Nevşehir.
- Soyşekerci, G. (2015). *İngilizce ve Türkçe ders kitaplarında kültürel öğelerin incelenmesi* (Yüksek lisans tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Tapan, N. (2011). Yabancı dil olarak Almanca öğretiminde kültür bağlamının değerlendirilmesi. *Studien zur deutschen Sprache und Literatur*, 0(7), 55-68.
- Tapan, N. (2012). Yabancı dil olarak Almanca öğretiminde yeni bir yöneliş: Kültürlerarası-bildirişim-odaklı yaklaşım. *Studien zur deutschen Sprache und Literatur*, 0(9), 149-168.
- Tertemiz, N., Ercan, L., & Kayabaşı, Y. (2011). Ders kitabı ve eğitimdeki önemi. İçinde L. Küçükahmet (Ed.), *Konu alanı ders kitabı inceleme kılavuzu*. Nobel Yayıncılık.

- Yazıcı, H. (2021). *Yabancılar için Türkçe ders kitaplarındaki kültürel unsurların incelenmesi: Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Yabancılar İçin Türkçe Öğretim Seti örneği* (Yüksek lisans tezi). Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, İstanbul.
- Yazıcı, H., & Göçen, G. (2021). Yabancılar için Türkçe ders kitaplarındaki kültürel unsurların incelenmesi: Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Yabancılar İçin Türkçe Öğretim Seti örneği. *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, 7. *Uluslararası Yabancı Dil Olarak Türkçenin Öğretimi Kongresi Özel Sayısı*, 365-395.
- Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2018). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri* (11. baskı). Seçkin Yayıncılık.
- Yücel, Y., & Yediyıldız, B. (1988). Tarih ve kültür. *Erdem*, 4(10), 31-38.
- Zeyrek, S. (2020). Dil-kültür ilişkisi doğrultusunda yabancı dil öğretimi. *Uluslararası Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Dergisi*, 3(2), 165-186.